

SAMLENOTAT
Uformelt videomøde for EU's landbrugs- og fiskeriministre
den 16. november 2020

1. Markedssituationen for landbrugsvarer
– *Præsentation og udveksling af synspunkter*
KOM-dokument foreligger ikke
Side 2

2. Kommissionens forslag til Rådets forordning om fastsættelse af EU-fiskerifartøjers fiskerimuligheder for visse dybhavsbestande for 2021 og 2022
– *Sagen er ikke på dagsordenen for det uformelle videomøde for EU's landbrugs- og fiskeriministre den 16. november 2020, men forslaget forventes vedtaget på et kommende rådsmøde*
KOM (2020) 666
side 5

3. Kommissionens henstilling med henblik på Rådets afgørelse om bemyndigelse af Kommissionen til på Den Europæiske Unions vegne at indlede forhandlinger om indgåelse af en fiskeriaftale med Det Forenede Kongerige Storbritannien og Nordirland og Kongeriget Norge
– *Sagen er ikke på dagsordenen for det uformelle videomøde for EU's landbrugs- og fiskeriministre den 16. november 2020, men forslaget forventes vedtaget på et kommende rådsmøde.*
KOM (2020) 637
side 9

NOTAT OM UFORMELT VIDEOMØDE FOR EU'S LANDBRUGS- OG FISKERIMINISTRE

Den 16. november 2020

1. **Markedssituationen for landbrugsvarer** **KOM-dokument foreligger ikke**

Nyt notat.

Resumé

Covid-19 pandemien har i vidt omfang påvirket markedssituationen for de væsentligste landbrugsprodukter i EU. Der blev derfor i første halvår 2020 iværksat en række hjælpeforanstaltninger, som medvirkede til at stabilisere markedet. Sagen er på dagsordenen for det uformelle videomøde for EU's landbrugs- og fiskeriministre den 16. november 2020 med henblik på udveksling af synspunkter.

Baggrund

Den generelle markedssituation for landbrugsvarer drøftes cirka hvert kvartal i Rådet (landbrug og fiskeri).

Sagen er på dagsordenen for det uformelle videomøde for EU's landbrugs- og fiskeriministre den 16. november 2020 med henblik på orientering fra Kommissionen og udveksling af synspunkter.

Formål og indhold

Markedssituationen for mælk og mejeriprodukter

For mælk og mejeriprodukter har Covid-19 pandemien været en udfordring for markedet. Pandemien og de omfattende begrænsninger af bevægelsesfriheden, der blev indført i medlemsstaterne, medførte et fald i efterspørgslen efter visse produkter i mælke- og mejerisektoren. Spredningen af sygdommen og de trufne foranstaltninger begrænsede adgangen til arbejdskraft, hvilket især gik ud over produktionen, indsamlingen og forarbejdningen af mælk. Desuden har lukning af butikker, udendørs markeder, restauranter og andre lignende foretagender standset driften af hotel- og restaurationsbranchen, hvilket medførte betydelige ændringer i efterspørgselsmønstret for mælk og mejeriprodukter. Alt efter produktet tegner hotel- og restaurationsbranchen sig normalt for forbruget af ca. 10-20 % af EU's produktion af mælk og mejeriprodukter. Dertil kommer, at købere i EU og på verdensmarkedet opsagde kontrakter og forsinkede indgåelsen af nye kontrakter i forventning om yderligere prisfald. Det medførte, at indvejede mælkemængder, især blev anvendt til fremstilling af smør og mælkepulver, der kan lagres. Den udvikling medførte et prisfald på smør fra 361 €/100 kg medio februar 2020 til 281 €/100 kg primo maj 2020. Der var mindre prisfald for øvrige mejeriprodukter.

Afregningsprisen til producenterne blev kun marginalt påvirket af prisfaldene. Kommissionen indførte primo maj 2020 støtte til privat oplagring af smør, skummetmælkspulver og ost. Der kunne oplagres i perioden fra 7. maj 2020 til 30. juni 2020. Der nåede at blive oplagret 20.138 tons skummetmælkspulver, 67.739 tons smør og 47.739 tons ost. I Danmark blev oplagring for ost klargjort på baggrund af tilbagemeldinger fra erhvervet, men der var efterfølgende ikke interesse for anvendelse af ordningen. Siden da har markedssituationen generelt set været stabil, hvor mælkeprisen i august 2020 lå på 33,0 cent/kg, hvor den i maj 2020 var 33,1 cent/kg. I oktober 2020 ligger prisen på skummetmælkspulver på 217 €/100 kg, hvor den i juli var på 214 €/100 kg og smør ligger på 345 €/100 kg, hvor den i maj 2020 var 281 €/100 kg. Dette kan ændre sig med den nuværende smittesituation og nye nedlukninger.

Markedssituationen for grisekød

EU's marked for grisekød kom forholdsvis stabilt gennem følgerne af Covid-19 pandemien. Ikke desto mindre har priserne været faldende, men fra et meget højt udgangspunkt i 2019 og de første måneder af 2020. Prisniveauet er således for indeværende (ultimo oktober 2020) ca. 20 % under niveauet fra samme tid i 2019. Det gælder også den danske notering. Noteringen lå i uge 10 i 2020 på 14,30 øre/kg og er sidenhen løbende faldet og har siden uge 38 ligget stabilt på 10,30 øre/kg. En udfordring for svineslagterierne har været udbrud af covid-19 på slagterier i både Tyskland og Danmark. En anden betydelig udfordring er, at svinesygdommen Afrikansk Svinepest i september 2020 bredte sig fra Polen, hvor sygdommen er vidt udbredt, til Tyskland, hvor der nu er fundet over 90 tilfælde blandt vildsvin i de sydøstlige dele af delstaten Brandenburg. Det har medført, at en række vigtige eksportlande herunder Kina har lukket for import af grisekød fra Tyskland, der udgør 24 % af EU's samlede eksport af grisekød, der i 2019 nåede op på 4,6 mio. tons.

Markedssituationen for oksekød

Produktionen af oksekød og kalvekød faldt i perioden januar-juni 2020 2,5 % i forhold til samme periode af 2019. I begyndelsen af 2020 var prisen for de bedste kategorier (ungtyre, stude og kalve) let faldende, men efter covid-19 pandemiens start i marts 2020 faldt prisen. Siden maj 2020 og frem til uge 40 i 2020 har prisniveauet været stabilt med et gennemsnit omkring 352,2 €/100 kg, hvilket er 2,3 % lavere end samme tid sidste år. Prisniveauet er desuden noget under gennemsnittet for de seneste tre år. EU's eksport faldt 6,0 % i perioden januar-juli 2020 i forhold til samme periode af 2019. Importen til EU faldt i samme periode med ikke mindre end 20,6 %.

På grund af Covid-19 pandemien indførte Kommissionen i foråret/sommeren 2020 en række hjælpeforanstaltninger til landbrugssektoren, navnlig fordi nedlukningerne i praksis lukkede hotel- og restaurationssektoren helt ned. Det gjaldt især for dyrere produkter, som visse oksekødsudskæringer, der fortrinsvis spises på restaurant. Den manglende efterspørgsel blev ikke modsvaret af øget efterspørgsel i detailledet. Der blev derfor indført støtte til privat oplagring af oksekød. Der kunne indlagres fra 7. maj 2020, indtil ordningen blev ophævet 17. juli 2020. Ordningen blev anvendt i ni medlemsstater, hvor der nåede at blive oplagret i alt 2.215 tons, hvilket er ret beskedent omfang. Muligheden for privat oplagring blev gjort klar i Danmark, men der blev ikke modtaget ansøgninger.

Markedssituationen for fjerkrækød

Fjerkræsektoren oplevede også et vist prisfald efter starten på covid-19 pandemien. Prisen rettede sig dog, og ligger i oktober på 181,67 €/100 kg, hvilket er 2,1 % lavere end samme tid sidste år. EU er fortsat nettoeksportør af fjerkrækød målt både i mængde og værdi.

Markedssituationen for frugt og grønt

Frugt og grønt sektoren har klaret sig relativt godt igennem covid-19 ved hurtigt at om dirigere produktionen til de detailhandlen, som fortsat var åben, og der har af samme årsag ikke været tydelig mangel på fødevarer. For visse basisprodukter med længere holdbarhed som æbler, pærer og citrusfrugter, har der endda været fordele ved krisen, da andelen af disse i handlen har set en lille forøgelse. Disse produkter omfatter blandt andet citrusfrugter, gulerødder, æbler, pærer og hvidløg. Andre produkter som asparges, agurker, bær, præ-hakket salat og spirer har derimod været hårdt ramt af markedets usikkerhed og manglende afsætning til blandt andet hotel- og restaurationsbranchen. Alt i alt er markedet stabiliseret med et pænt prisniveau for de fleste varer, og det største problem for sektoren er nu tiltrækning af sæsonarbejdere grundet genindførte restriktioner på grund af stigende smitte.

Markedssituationen for sukker

Sukkerprisen på verdensmarkedet er faldet en smule de sidste par måneder og ligger nu på niveau med tidligere år på 314 €/t. Den faldende pris vurderes at skyldes, at det tidligere estimerede deficit i 2019/2020 på 9,3 mio. tons siden er reduceret til 0,1 mio. tons, herunder som følge af en reduktion af det forventede forbrug grundet virkningerne af covid-19 pandemien på 2,7 mio. tons. Produktion og forbrug af sukker på verdensmarkedet forventes at ramme 170 mio. tons i 2019/2020. Produktionen forventes at stige med ca. 3,9 mio. tons (2,29%) i 2020/2021. Forbruget forventes at stige med ca. 4,5 mio. tons (2,63%) og dermed øge deficit på verdensmarkedet til ca. 0,7 mio. tons. Prisen på hvidt sukker i EU faldt i juli 2020 med 1 € til 278 €/tons. Prisen i region 1, som omfatter Danmark, er siden maj 2020 faldet med 6 €/tons og ligger nu på niveau med EU gennemsnittet på 278 €/tons.

Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke udtale sig.

Nærhedsprincippet

Der redegøres ikke for nærhedsprincippet, idet der ikke er tale om stillingtagen til konkrete forslag.

Høring

Sagen har været i skriftlig høring i § 2-udvalget, hvor der er indkommet følgende bemærkninger:

Landbrug & Fødevarer bemærker til markedssituationen for mælk og mejeriprodukter, at udover øget sikring og omstilling i produktionen som følge af Covid-19 pandemien, så giver afslutningen på UK's transitionsperiode i forbindelse med Brexit den 31. december 2020 enorme bekymringer for hele den europæiske mejerisektor. Et nyt studie fra LSE estimerer en nedgang i mejerieksperten fra EU til UK med 18 % i et FTA-scenarie og helt op til 94 % i tilfælde af et no-deal scenarie. UK er et af den danske mejerisektors vigtigste eksportmarkeder, og skal sektoren opretholde den britiske handel, så er det afgørende, at partnerne bliver enige om en aftale uden told og kvoter, så man undgår en situation med WTO-toldsatser.

For så vidt angår markedssituationen for oksekød bemærker Landbrug & Fødevarer, at årsagen til at oplagingsordningen ikke blev anvendt fra dansk side ligger til grund for de vilkår, der var opstillet for ordningen. Kravet om at oplagre en hel (opskåret) bagfjerding i en foruddefineret tidsperiode på 3-5 måneder var, ud fra et markedsperspektiv, ikke attraktivt. I foråret var det muligt at afsætte dele af bagfjerdingen, og hvis producenterne kiggede 3-5 måneder frem i tiden, som ordningen lød på, vil man kun komme nærmere et Brexit. Lige netop Brexit med et endnu usikkert udfald, presser afsætningsmulighederne og øger behovet for nye afsætningsmuligheder. Et Brexit med et no-deal scenarie vil give anledning til stor bekymring om, hvortil det irske oksekød, der i dag går til UK, skal afsættes fremover.

Landbrug & Fødevarer henviser vedrørende markedssituationen for fjerkrækød til, at fjerkræsektoren også oplevede et markant prisfald efter starten på covid-19 pandemien med prisfald i EU på 20-30 % samtidig med at indsætningen af daggamle kyllinger faldt tilsvarende i en længere periode som følge af nedlukningen af food service. Til trods for en delvis tilpasning af produktionen i en periode, og i lyset af en fortsat import af fjerkrækød fra Brasilien og Thailand, der ikke er faldet tilsvarende, er der sket en væsentlig lageropbygning af fjerkrækød på de europæiske frysehuse, der forstærker prisfaldet. Over sommeren er der igen sket en stigning i produktionen i EU, uden at lagrene er væsentligt nedbragt. Der må derfor forventes et fortsat markedspress i retning af fortsat lave og faldende priser, indtil der igen sker en åbning af food service særligt inden for turisme og restaurant. Landbrug & Fødevarer bemærker, at EU fortsat er nettoeksportør af fjerkrækød målt både i mængde og værdi, men bemærker, at eksportens enhedspris er væsentlig lavere end for importen, hvilket skyldes, at EU importerer dyre

udskæringer, mens EU eksporterer billige udskæringer og kød til forarbejdning. Det bemærkes endvidere, at EU's eksport det seneste år har været hårdt ramt af handelsbarrierer i en række tredjelande både i form af øget toldforanstaltninger, tekniske barrierer og uretmæssige sundhedsmæssige- og phytosanitære barrierer, som følge af udbrud af fugleinfluenza i en række lande. Disse tiltag har desuden medvirket til øget pres på EU's indre marked, hvor varerne alternativt er forsøgt afsat.

Konsekvenser

Drøftelsen har ikke i sig selv statsfinansielle, lovgivningsmæssige og erhvervsøkonomiske konsekvenser eller konsekvenser for EU's budget. Såfremt sagen måtte afføde konkrete forslag fra Kommissionen vil forslaget økonomiske mv. konsekvenser blive vurderet i forbindelse med regeringens stillingtagen hertil.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Det kan forventes, at de fleste medlemsstater finder, at markedssituationen har forbedret sig i takt med genåbningen, mens nogle medlemsstater forventes at ville efterspørge yderligere støtte.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen arbejder for at underbygge en markedsorienteret og konkurrencedygtig landbrugssektor og et velfungerende indre marked.

Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen har senest været forelagt Folketingets Europaudvalg skriftligt den 16. juli 2020 forud for råds-mødet (landbrug og fiskeri) den 20. juli 2020, jf. samlenotat oversendt til Folketingets Europaudvalg den 9. juli 2020.

Notatet er ligeledes oversendt til Folketingets Miljø- og Fødevareudvalg.

2. Kommissionens forslag til Rådets forordning om fastsættelse af EU-fiskerifartøjers fiskerimuligheder for visse dybhavsbestande for 2021 og 2022 KOM (2020) 666

Nyt notat.

Resumé

Forslaget vedrører EU-fiskerifartøjers fiskerimuligheder for visse dybhavsbestande for 2021 og 2022. På baggrund af den biologiske rådgivning foreslår Kommissionen en reduktion af den samlede til-ladte fangstmængde (TAC) for 3 bestande i 2021, og derefter en fastholdelse af dette fangstniveau i 2022. Hertil kommer de bestande, som Kommissionen endnu ikke har fremlagt forslag til. Sagen er ikke på dagsordenen for det uformelle videomøde for EU's landbrugs- og fiskeriministre den 16. november 2020, men forslaget forventes vedtaget på et kommende rådsmøde.

Baggrund

Kommissionen har ved KOM (2020) 666 af 22. oktober 2020 fremsendt forslag til Rådets forordning om fastsættelse af EU-fiskerifartøjers fiskerimuligheder for visse dybhavsbestande for 2021 og 2022. Forslaget er oversendt til Rådet den 22. oktober 2020 i dansk sprogudgave.

Forslaget fremsættes med hjemmel i TEUF artikel 43, stk. 3, og kan vedtages af Rådet med kvalificeret flertal.

Sagen er ikke på dagsordenen for det uformelle videomøde for EU's landbrugs- og fiskeriministre den 16. november 2020, men forslaget forventes vedtaget på et kommende rådsmøde.

Formål og indhold

Kommissionens forslag indeholder fiskerimuligheder for visse dybhavsbestande for 2021 og 2022. Dybhavsbestande er fiskebestande, der fanges i farvande uden for de vigtigste fiskepladser på kontinentalsoklen. De fleste af arterne vokser langsomt og lever meget længe. Det gør dem særligt sårbare over for fiskeriaktiviteter. Fiskeriet har i EU været reguleret siden 2003 for at genopbygge sådanne nedfiskede, langsomt voksende bestande.

Kommissionens forslag bygger på videnskabelig rådgivning fra Det Internationale Havundersøgelsesråd (ICES) under hensyntagen til principperne for TAC-fastsættelse, som fremgår af Kommissionens meddelelse om høring om fiskerimuligheder for 2021 (Kommissionens politikerklæring - KOM (2020) 248). Kommissionen anfører, at der er taget hensyn til landingsforpligtelsen, hvor det er relevant.

For alle de bestande, der er omfattet af dette forslag, gælder det, at de foreliggende oplysninger ikke har gjort det muligt at foretage en fuldstændig videnskabelig vurdering af bestandenes tilstand, hverken med hensyn til bestandenes størrelse eller fiskeridødeligheden. Der er flere grunde til dette: De pågældende arter lever som nævnt ovenfor ofte meget længe og vokser langsomt, og det gør det yderst vanskeligt at inddele bestanden i aldersklasser og at vurdere, hvilken virkning fiskeriet har på bestanden ud fra ændringer i fiskenes længde eller aldersfordelingen i fangsterne. Rekrutteringsfrekvensen for unge fisk til bestandene kendes ikke. Bestandene er fordelt på et stort område og på dybder, som af praktiske grunde er svære at undersøge. Ofte er der ingen data fra videnskabelige undersøgelser, da bestandene ikke har den store kommercielle betydning, eller data dækker ikke hele det område, hvor bestandene forekommer. Endvidere er fiskeriaktiviteterne sommetider kun delvis rettet mod disse arter.

Landingsforpligtelsen er nu indført for alle fiskerier efter kvoterede arter. Når landingsforpligtelsen for en fiskebestand indføres, skal fiskerimulighederne fastsættes under hensyntagen til, at de i stedet for at afspejle landingerne nu skal afspejle fangsterne, jf. grundforordningen 1380/2013.

Den overgangsperiode, der er fastsat i udtrædelsesaftalen mellem EU og Storbritannien, udløber ved udgangen af 2020. De bestande, som Kommissionen skal konsultere Storbritannien om med hensyn til kvoteandele af fiskerimulighederne for 2021 og 2022, som følge af at det er bestande, der som udgangspunkt findes i begge parter farvande, er derfor anført som pro memoria ('pm'). De endelige fiskerimuligheder afventer således resultatet af de igangværende forhandlinger om samarbejdet om disse bestande, herunder fiskerimuligheder, kvoteandele og gensidig farvandsadgang.

For andre bestande eller fiskerimuligheder, som deles med andre tredjelande, foreligger tallene endnu ikke, da konsultationerne med disse lande endnu ikke er afsluttet. Når disse konsultationer er afsluttet, suppleres forslaget med Kommissionens forslag til fiskerimuligheder via 'non-papers'.

Forslaget indeholder endvidere forbud mod at fiske efter, beholde om bord, omlade eller lande orange savbug og dybvandshajer i en række i EU-farvande og internationale farvande.

Kommissionen foreslår tre TAC'er med nedsættelser for 2021 og en videreførelse ("roll-over") af disse for 2022.

Tabel med Kommissionens forslag for TAC/kvoter for dybhavsbestande for 2021/2022:

Arter	ICES zoner	TAC 2020 tons	Kommissionens TAC forslag 2021 tons	Kommissionens TAC forslag 2022 tons	Videnskabelig rådgivning
Sort sabelfisk	EU-farvande og internationale farvande i CECAF 34.1.2	Fastsat af Portugal	Skal fastsættes	Skal fastsættes	ICES rådgiver, efter anvendelse af tilgang for data-begrænsede bestande, om maksimale fangster på 4.506 tons i 2021 og 2022. Rådgivningsområdet er større end forvaltningsområdet.
Sort sabelfisk	5, 6, 7, 12	2.470	pm	pm	
Sort sabelfisk	8, 9, 10	2.832	2.113 (-25%)	2.113	
Berycider	3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 12, 14	252	pm (kun til bifangster)	pm (kun til bifangster)	ICES rådgiver efter forsigtighedsprincippet med anvendelse af tilgang for data-begrænsede bestande, om maksimale fangster på 224 tons i 2021 og 2022.
Skolæst¹	3	50	5 (-90%) (kun til bifangst)	5 (kun til bifangst)	ICES rådgiver om, at der fastsættes nulfangst. Der er alene i området tale om en bifangstkvote. Den danske udnyttelse af kvoten er normalt lav (under 2 tons årligt i perioden 2012 til 2020).
Skolæst	5b, 6, 7	2.558	pm	pm	ICES rådgiver efter forsigtighedsprincippet om maksimale fangster på 3.177 tons i 2021 og 2022. Rådgivningen dækker flere forvaltningsområder.
Skolæst	8, 9, 10, 12, 14	2.281	pm	pm	ICES rådgiver ikke for særskilt forvaltningsområdet. Rådgivningen dækker flere forvaltningsområder.
Spidstandet blanksten	6, 7, 8	105	pm (kun til bifangst)	pm (kun til bifangst)	ICES rådgiver efter forsigtighedsprincippet om, at der fastsættes nulfangst.
Spidstandet blanksten	9	149	119 (-20%)	119	ICES rådgiver, efter anvendelse af tilgang for data-begrænsede bestande, om maksimale fangster på 119 tons i 2021 og 2022.
Spidstandet blanksten	10	553	pm	pm	ICES rådgiver efter forsigtighedsprincippet om maksimale fangster på 610 tons i 2021.

Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke udtale sig om forslaget.

Nærhedsprincippet

Forslaget er et led i gennemførelsen af den fælles fiskeripolitik, hvorfor nærhedsprincippet ikke finder anvendelse.

Gældende dansk ret

Ikke relevant.

Konsekvenser

Forslaget har ikke i sig selv lovgivningsmæssige, statsfinansielle eller administrative konsekvenser. Forslaget har ingen konsekvenser for EU-budgettet.

Forslaget vurderes ikke at have nævneværdige erhvervsøkonomiske konsekvenser. Danske fartøjer er ikke involveret i direkte dybhavsfiskeri. Der er for danske fartøjer alene tale om meget begrænsede fangster af dybhavsarter (skolæst) som bifangster i ICES underområde 3, der dækker Skagerrak/Kattegat og Østersøen.

Høring

§ 5-udvalget (fiskeri) er blevet hørt, hvilket gav anledning til følgende bemærkninger:

Danmarks Fiskeriforening, Producent Organisation (DFPO) bemærker, at så længe man ikke må have et direkte fiskeri på arterne (skolæst), så er der ingen grund til at have en TAC.

Danmarks Pelagiske Producent Organisation (DPPO) noterer, at 5 tons skolæst lyder faretruende lavt, hvis det har konsekvenser for andet fiskeri. DPPO er yderligere tilfredse med, at der arbejdes for 20.000 tons ekstra sperling.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Det forventes, at nogle medlemsstater vil være skeptiske over for størrelsen af visse reduktioner af fiskerimulighederne, mens andre medlemsstater vil lægge vægt på en effektiv beskyttelse af sårbare dybhavsbestande.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen er generelt positiv over for forslaget, idet der lægges vægt på effektiv beskyttelse af sårbare dybhavsbestande.

Regeringen støtter Kommissionens forslag om fiskerimuligheder for skolæst i Skagerrak/Kattegat for at beskytte bestanden, og det foreslåede niveau for fiskerimulighederne vurderes endvidere ikke at påvirke muligheden for, at der fortsat kan finde et fiskeri sted efter andre arter i Skagerrak/Kattegat under landingsforpligtelsen.

På rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 19.-20. oktober 2020 blev der fastsat foreløbige fiskerimuligheder for sperling i Nordsøen og Skagerrak/Kattegat for perioden den 1. november-31. december 2020. Kvoteåret for sperling er forskudt i forhold til kalenderåret, og er normalt fra 1. november til 31. oktober. Grundet de igangværende konsultationer mellem EU og Storbritannien om det fremtidige forhold på fiskeriområdet støttede Kommissionen imidlertid kun, at fiskerimulighederne blev fastsat for perioden november-december 2020. EU's fiskerimuligheder for perioden er fastsat til 30.000 tons. Fra regeringens side har man imidlertid rejst, at dette niveau af fiskerimuligheder vil kunne være begrænsende for det danske fiskeri efter arten. På den baggrund arbejder man for, at fiskerimulighederne efter sperling øges med 20.000 tons for den nævnte periode på et kommende rådsmøde eller i

skriftlig procedure. Forøgelsen vil til fulde være inden for rammerne af den videnskabelige rådgivning fra ICES.

Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

3. Kommissionens henstilling med henblik på Rådets afgørelse om bemyndigelse af Kommissionen til på Den Europæiske Unions vegne at indlede forhandlinger om indgåelse af en fiskeriaftale med Det Forenede Kongerige Storbritannien og Nordirland og Kongeriget Norge KOM (2020) 637

Nyt notat.

Resumé

Kommissionen har fremsendt henstilling om bemyndigelse af Kommissionen til at indlede forhandlinger om indgåelse af en fiskeriaftale med Storbritannien og Norge, med henblik på at tage højde for, at Storbritannien fra 1. januar 2021 bliver en selvstændig kyststat, hvorved en fiskeriaftale skal danne rammen om forvaltningen af de fælles bestande i Nordsøen mellem EU, Norge og Storbritannien. Sagen er ikke på dagsordenen for det uformelle videomøde for EU's landbrugs- og fiskeriministre den 16. november 2020, men forslaget forventes vedtaget på et kommende rådsmøde.

Baggrund

Kommissionen har ved KOM (2020) 637 af 7. oktober 2020 fremsendt henstilling med henblik på Rådets afgørelse om bemyndigelse af Kommissionen til på Den Europæiske Unions vegne at indlede forhandlinger om indgåelse af en fiskeriaftale med Det Forenede Kongerige Storbritannien og Nordirland og Kongeriget Norge. Henstillingen er oversendt til Rådet den 7. oktober 2020 i dansk sprogudgave.

Henstillingen fremsættes med hjemmel i TEUF artikel 218, stk. 3 og 4, og kan vedtages af Rådet med kvalificeret flertal.

Sagen er ikke på dagsordenen for det uformelle videomøde for EU's landbrugs- og fiskeriministre den 16. november 2020, men forslaget forventes vedtaget på et kommende rådsmøde.

Formål og indhold

Fiskerisamarbejdet mellem EU og Norge er baseret på en rammeaftale fra 1980. Parterne indgår under rammeaftalen to årlige kvote-aftaler ("protokoller") for fiskeriet på fælles bestande i Nordsøen og i Skagerrak. Der er tale om aftaler, som sikrer en fælles forvaltning af de vigtigste bestande i de to farvande. Derudover sker en afbalanceret udveksling af kvoter for en række ikke fælles forvaltede eller eksklusive bestande i Nordsøen, i vestlige farvande, ved Grønland samt i Barentshavet og Norskehavet.

Efter Storbritanniens udtræden af EU kan en række af de fiskebestande i Nordsøen, der i dag forvaltes under EU/Norge aftalen, ikke længere anses for at være bilaterale bestande mellem EU og Norge alene. I stedet findes bestandene i både EU-farvande, i norske og i britiske farvande. De syv bestande, som er fælles for alle tre parter og som i dag forvaltes i fællesskab i Nordsøen er: torsk, kuller, sej, hvilling, rødspætte, sild og makrel.

I overensstemmelse med artikel 63, stk. 1 i FN's Havretskonvention bør der derfor etableres et samarbejde på fiskeriområdet mellem de tre parter med henblik på et fortsat fiskeri på de fælles bestande i

Nordsøen i overensstemmelse med princippet om at sikre den langsigtede bevarelse og bæredygtige udnyttelse af havets biologiske ressourcer.

Kommissionen har til det formål fremsat henstilling til Rådet om bemyndigelse til at indlede forhandlinger med Storbritannien og Norge med henblik på indgåelse af en fiskeriaftale mellem de tre parter.

Kommissionen fremfører, at i overensstemmelse med målene i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1380/2013 om den fælles fiskeripolitik ('grundforordningen') bør aftalen fastsætte en ramme for forvaltningen af de fælles fiskebestande samt betingelser for adgang til farvande og ressourcer. Bestemmelserne om fiskeri bør dertil omfatte samarbejde om udviklingen af tekniske foranstaltninger samt foranstaltninger til undgåelse af udsmid. Foranstaltningerne bør følge en videnskabeligt baseret tilgang med henblik på at opnå et maksimalt bæredygtigt udbytte (MSY) af de omfattede bestande. Aftalen bør i tillæg hertil omfatte bestemmelser vedrørende samarbejde om kontrol og håndhævelse, dataindsamling og videnskabelig rådgivning.

Kommissionen foreslår, at en trilateral aftale bør bibeholde EU's traditionelle fiskeaktiviteter, som fastsat i rammeaftalen om fiskeri mellem EU og Norge, og derfor bør:

- 1) bibeholde fortsat gensidig adgang
- 2) bibeholde stabile kvoteandele, som kun kan justeres med de direkte berørte parter samtykke
- 3) omfatte retningslinjer for overførsel og udveksling af kvoter og for fastsættelse af årlige eller flerårige samlede tilladte fangstmængder eller indsatsbegrænsninger på grundlag af langsigtede forvaltningsstrategier
- 4) fastsætte retningslinjer for at opnå fiskeritilladelser, samt bestemmelser, der skal sikre lige behandling og overholdelse, herunder fælles kontrol- og inspektionsaktiviteter
- 5) fastlægge en passende institutionel ramme for samarbejde om bevarelse og forvaltning af fælles fiskebestande
- 6) indgås rettidigt, så den kan anvendes til at fastsætte fiskerimulighederne for det første år efter udløbet af overgangsperioden i henhold til udtrædelsesaftalen. Det vil sige fra 2021.

I tillæg til den fremsatte henstilling forventes Kommissionen også snarest at fremsætte en henstilling om bemyndigelse til at indlede forhandlinger om indgåelse af en fiskeriaftale mellem EU og Norge. Denne rammeaftale vil erstatte den nuværende rammeaftale fra 1980 og være i tillæg til, men ikke overlappende med en kommende fiskeriaftale mellem EU, Norge og Storbritannien. En sådan aftale forventes at indeholde målsætninger og principper for samarbejdet på fiskeriområdet. Hertil forventes aftalen at dække forvaltningen af de bestande i Skagerrak, der er fælles forvaltede mellem EU og Norge alene. Disse er torsk, kuller, hvilling, rødspætte, rejer, sild og brisling. Dertil vil aftalen dække overførsel og udveksling af kvoter i Nordsøen samt andre farvande (blandt andet ved Grønland, i Norskehavet samt i Barentshavet) bilateralt mellem EU og Norge, som en del af en balanceret aftale. Fiskeriaftalen mellem EU og Norge vil derfor både blive opdateret i lyset af, at Storbritannien bliver en selvstændig kyststat, samt forventeligt undergå en modernisering/opdatering i forhold til 1980-aftalen.

Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke udtale sig om sagen. Europa-Parlamentet skal godkende afgørelsen om indgåelse af aftalen.

Nærhedsprincippet

Forslagene er et led i gennemførelsen af den fælles fiskeripolitik, hvorfor nærhedsprincippet er tilgodeset.

Konsekvenser

Sagen har ikke i sig selv lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser. Væsentlige ændringer i EU's nuværende andel af fiskerimulighederne samt i den nuværende farvandsadgang og betingelserne herfor vil have erhvervsøkonomiske konsekvenser for fiskerierhvervet, idet danske fiskere fanger en betydelig del af de danske EU-kvoter i både norske og britiske farvande. Da der endnu ikke foreligger en aftale mellem EU og Storbritannien om det fremtidige forhold på fiskeriområdet forventes betydningen af at kunne fiske i norsk zone, herunder på de fælles bestande, at stige i lyset af, at Storbritannien nu er blevet et tredjeland.

Høring

§ 5-udvalget (fiskeri) er blevet hørt, hvilket gav anledning til følgende bemærkninger:

Danmarks Pelagiske Producent Organisation (DPPO) er positive over, at der bliver arbejdet på at få rammerne på plads i forhold til et fremtidigt fiskerisamarbejde. DPPO er dog bekymrede for, den fortsatte balance i EU/Norge aftalen, og udtrykte bekymring for, om Danmark kunne komme til at betale en større del af aftalen i fremtiden med blandt andet industriarter. Det er vigtigt, at der findes en tilgang til betalingen som en del af en balanceret aftale mellem EU og Norge, efter Storbritanniens udtræden.

Danmarks Fiskeriforening, Producent Organisation (DFPO) er positive over, at man fra dansk side arbejder på at sikre, at Skagerrak kan separeres ud som en del af en kommende EU/Norge aftale. DFPO er desuden bekymrede for, hvordan Kommissionen har tænkt sig at håndtere godkendelsen af en aftale. Det er vigtigt, at det ikke tager for lang tid, så det påvirker muligheden for at indgå aftaler for de kommende år.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Det forventes, at andre medlemsstater vil støtte mandatet om en aftale mellem EU, Storbritannien og Norge, men lægge vægt på, at EU og Storbritannien bør være længere fremme i forhandlingerne om en fiskeriaftale, før konsultationer om en kommende trilateral fiskeriaftale iværksættes. Denne holdning forventes også at gælde konsultationer om en revision og opdatering af fiskeriaftalen mellem EU og Norge.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen lægger vægt på, at forvaltningen af de fælles bestande fortsat vil foregå i overensstemmelse med målsætningerne i den fælles fiskeripolitik, herunder princippet om maksimalt bæredygtigt udbytte ('MSY'). På den baggrund støtter regeringen, at der fastlægges en rammeaftale mellem henholdsvis de tre parter i Nordsøen, samt de to parter i Skagerrak, der fastlægger de overordnede principper for fiskeriforvaltningen, samt er med til at understøtte, at fastsættelsen af fiskerimuligheder for de fælles bestande sker i overensstemmelse med disse principper. Ligeledes skal sådanne rammeaftaler give mulighed for udveksling af fiskerimuligheder, som led i en balanceret aftale.

Hertil lægger regeringen vægt på, at sådanne rammeaftaler vil indeholde bestemmelser om blandt andet samarbejde vedrørende fiskerikontrol, dataindsamling og tekniske foranstaltninger for fiskeriet.

En rammeaftale forventes ikke at indeholde en fordeling af fiskerimulighederne mellem parterne. Dog bør en rammeaftale indeholde målsætninger om stabile kvoteandele, samt principper om aftale af gensidig farvandsadgang på niveau med det nuværende.

Regeringen arbejder for, at der fastlægges en bilateral aftale mellem EU og Norge for Skagerrak, der vil danne ramme for fastsættelse af fiskerimulighederne i Skagerrak, samt tillade samarbejde på en række områder inden for fiskeriforvaltningen uafhængigt af kommende rammeaftaler for fiskeriforvaltningen i Nordsøen.

I betragtning af, at der endnu ikke foreligger en fiskeriaftale mellem EU og Storbritannien, og givet vigtigheden af denne for det danske fiskerierhverv, samt den mulige spillover herfra på andre relationer med tredjelande på fiskeriområdet, herunder særligt Norge, støtter regeringen, at konsultationer om en fremtidig trilateral aftale mellem EU, Norge og Storbritannien, samt en bilateral aftale mellem EU og Norge først påbegyndes, når resultatet af forhandlingerne med Storbritannien kendes.

Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.